

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
20-3-2012

agendapunt
4.1

nummer
11INT01553

voorstel
Voorstel tot vaststelling van het Streefbeeld Onderwijshuisvesting basisscholen in Borne 2011-2025

Aan de gemeenteraad.

Aanleiding

Onze samenleving verandert. Ouders van kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar vragen voor hun kinderen opvang. Opvang voordat de kinderen naar school gaan en buitenschoolse opvang als de kinderen naar school gaan. Een combinatie van opvang en onderwijshuisvesting is wenselijk voor de toekomst. De vraag sluit qua tijden op elkaar aan en het aanbod in de vorm van de huisvesting kan dan optimaal benut worden. Binnen de scholen van Borne wordt op dit moment gesproken over het instellen van een continuooster. De instelling hiervan versterkt de motivatie tot een goede samenwerking tussen de schoolbesturen van onderwijs en kinderdagopvang.

De gemeente Borne is een compacte gemeente. Er zijn veel onderwijs instroompunten ten opzichte van het aantal inwoners. Een aantal basisscholen zit onder de opheffingsnorm en houdt de onderwijslocatie als dislocatie in stand. Dit heeft voor de schoolbesturen nadelige financiële consequenties.

In het Integraal Huisvestingsplan van 2008 is aangegeven dat in de toekomst een concentratie van een 4 á 5 tal kinderopvang en onderwijs instroompunten gecreëerd zou moeten worden.

Uit de in januari 2011 opgestelde prognose van het toekomstig aantal basisschoolleerlingen komt naar voren dat het geboortecijfer de laatste vier jaar met 20% is gedaald en dat het leerlingaantal op de basisscholen de komende jaren flink zal afnemen.

Op 21 september 2010 heeft de gemeenteraad (onderwijsdebat) een motie aangenomen waarbij de raad het college vraagt het Integraal Huisvestingsplan te herijken, met daarbij speciaal aandacht voor de onderwijsvoorzieningen in de kerkdorpen.

Voor de inwoners van de Bornsche Maten moet onderwijshuisvesting gecreëerd worden.

Eenzijds moet er uitbreiding van onderwijshuisvesting plaatsvinden en anderzijds is er sprake van krimp. Uit de leerlingenprognoses blijkt dat de komende jaren een behoorlijke leegstand zal ontstaan. De leegkomende huisvesting kan wellicht ingezet worden voor de kinderopvang.

Tenslotte hebben de schoolbesturen gevraagd om het groot onderhoud door te decentraliseren aan de schoolbesturen. De bestaande knip tussen het klein onderhoud dat de verantwoordelijkheid is van de schoolbesturen en het groot onderhoud dat de verantwoordelijkheid is van de gemeente is onlogisch. In de kaderbegroting 2012-2015 zal het bovenstaande beleidsvoornemen is taakstelling worden opgenomen.

G E M E E N T E B O R N E

De bovenstaande zaken worden middels een projectmatige aanpak omgezet in een integraal huisvestingsplan voor de kinderopvang en basisonderwijs. (IHP)

De basis van dit plan wordt gevormd door "Het Streefbeeld onderwijshuisvesting basisscholen 2011-2025" en willen wij u vervroegd aanbieden omdat uw raad in de raadsvergadering van november 2011 heeft aangegeven, voorafgaande of gelijktijdig aan de besluitvorming m.b.t. het realiseren van de onderwijshuisvesting in de Bornsche Maten, inzicht te willen hebben in de ideeën m.b.t. de toekomstige instroompunten onderwijshuisvesting basisonderwijs.

Bijgaand treft u de kadernotitie "Streefbeeld Onderwijshuisvesting Basisscholen 2011-2025 aan. Wij stellen u voor deze notitie als leidraad c.q. richting vast te stellen in de toekomstige beleidsontwikkeling op het gebied van de onderwijshuisvesting basisscholen in de gemeente Borne.

De volgende uitgangspunten zijn als leidraad genomen voor het opstellen van de kadernotitie:

1. De in de notitie genoemde doelstelling: Het realiseren van gecombineerde opvang- en onderwijs lespunten op centrale, verkeersveilige punten in Borne en de kerkdorpen.
2. De brede-school gedachte (onderwijs, Kinderdagopvang KDV en sport mogelijkheden)
3. De gunstigste uitbreidingsmogelijkheden per locatie. Qua aantal m2
4. De gunstige mogelijkheden m.b.t. parkeren, veiligheid en bereikbaarheid, ruimtelijke gezien.
5. Een evenwichtige verdeling van de instroompunten in de gemeente Borne, qua voedingsgebied.
6. Het realiseren van in ieder geval een adequate en kwalitatieve onderwijshuisvesting.
7. Financiële situatie en tijdsplanning *

* Gezien de financiële situatie van de gemeente Borne in deze tijd van recessie, is het exact doorrekenen van elk onderstaand instroompunt op dit moment niet reëel, omdat ieder volgend te realiseren instroompunt na de Bornsche Maten pas over een tijdsbeslag van meerdere jaren wordt voorgesteld en de financiële uitgangspunten in dit tijdsbestek aanzienlijk kan veranderen.

Het hieronder aangegeven streefmodel moet dus vooral worden gezien als streefmodel op basis van prognoses en bovenstaande uitgangspunten. Het geeft een bepaalde denkrichting aan.

Wet en beleid

Wetgeving

Grondwet: art. 23.

Wet Primair Onderwijs (WPO) Titel IV Bekostiging, afdeling 3 Voorzieningen in huisvesting

De gemeenteraad draagt, onderscheidenlijk burgemeester en wethouders dragen, zorg voor de voorzieningen in de huisvesting op het grondgebied van de gemeente, ten behoeve van de door de gemeente in stand gehouden scholen en ten behoeve van de niet door de gemeente in stand gehouden scholen

Gemeentelijk beleid

a. De huidige verordening voorzieningen onderwijshuisvesting

Vanaf 1 januari 1997 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen en moeten voor de uitvoering daarvan een verordening opstellen. Gemeenten ontvangen jaarlijks een vergoeding als algemene

G E M E E N T E B O R N E

uitkering in het gemeentefonds. De werkwijze en beoordelingscriteria heeft de gemeente Borne overgenomen van de VNG-modelverordening. De huidige door de raaf vastgestelde verordening onderwijsvoorzieningen huisvesting is aan vernieuwing toe. Wij zijn bezig met de voorbereidingen daarvan en verwachten de nieuwe verordening in het voorjaar van 2012 aan u te kunnen voorleggen.

b. Het vastgestelde IMHP Borne 2008

In het jaar 2008 is een Integraal Maatwerk Huisvestingsplan Borne ontwikkeld. Dit plan geeft inhoud aan het huisvestingsbeleid voor basisscholen. In dit plan worden op basis van een toekomstvisie, de knelpunten op het onderwijs in Borne geschetst.

c. Het onderwijsdebat 2010

De Gemeenteraad heeft in een onderwijsdebat een aantal richtinggevende uitspraken geformuleerd. De onderwerpen waren:

1. Bestuurlijke samenwerking tussen schoolbesturen en de gemeente Borne
  - Het voeren van een bestuurlijk overleg aan de hand van een lokale educatieve agenda (LEA) Gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties maken met elkaar een lokale educatieve agenda, waarbij op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid resultaatgerichte afspraken gemaakt worden.
2. Brede Schoolontwikkeling;
  - Uit wordt gegaan van een breed onderwijsaanbod in Borne, dat is gebaseerd op de Brede Schoolgedachte.
3. Spreiding van onderwijsvoorzieningen;
  - De gemeenteraad spreekt zich uit over de spreiding van de onderwijsvoorzieningen (opheffingsnorm en keuzevrijheid) in de context van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het onderwijsbestel.
4. Wettelijke en bovenwettelijke taken in relatie tot onderwijs (waaronder zorg in en om school en onderwijsachterstandenbeleid)
  - In het gemeentelijk beleid in de gemeente Borne wordt zowel inhoud gegeven aan de wettelijke taken ten aanzien van onderwijs- en jeugdbeleid als aan bovenwettelijke taken. De gemeenteraad spreekt zich in hoofdlijnen uit over nut en noodzaak van de bovenwettelijke taken ten aanzien van het basisonderwijs in Borne.

d. Beleidsvisie Brede School (vastgesteld d.d. 19.4. 2011)

Een brede school is een netwerk van samenhangende voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt. Werken volgens het brede schoolprincipe heeft als doel de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten, door met een aantal partners samen te werken en door activiteiten op elkaar af te stemmen. Dit gebeurt in ieder geval door de kinderopvang en het onderwijs op de basisschool. Het betreft het vergroten van kansen door een doorgaande ontwikkeling- en leerlijn vanuit een gezamenlijk gedragen visie. Ook de activiteiten die buiten schooltijd worden aangeboden leveren daaraan een bijdrage.

G E M E E N T E B O R N E

e. Toekomstvisie "Mijn Borne 2030" / Dynamische dorpen

Citaat:

"Goed wonen voor jonge gezinnen heeft alles te maken met de nabijheid van goede voorzieningen en dan vooral scholen. Borne heeft geïnvesteerd in kwaliteit van het onderwijs en heeft in de loop van de jaren vijf MFA's (Multi Functionele Accommodaties) gebouwd waarin ondermeer een brede school is gevestigd. Ouders zijn zeer te spreken over keuze mogelijkheden binnen het onderwijs. De MFA's bieden ook onderdak aan opvang, sport en kunst/cultuur. Clustering van voorzieningen beperkt zich niet tot de publieke sector. Door de aanwezigheid van ondernemers (detailhandel, sport, zorg) in of bij de MFA zijn complete voorzieningsclusters ontstaan. De bouw van de scholengemeenschap heeft meer gezinnen naar Borne getrokken dan eerder was voorzien".

Het Streefbeeld onderwijshuisvesting basisscholen 2011-2025

Voor de inhoudelijk uitwerking van het streefbeeld verwijzen wij naar bijgaande notitie. (zie bijlage)

Korte samenvatting:

1. Het 1^e instroompunt in het streefbeeld:

De Wensinkhof

De Wensinkhof is gerealiseerd. Hier heeft inmiddels nieuwbouw plaatsgevonden (de Wheele, Zeppelin en de Kinderdagopvang).

2. Het 2^e instroompunt in het streefbeeld:

De Bornsche Maten.

Basisschool De Vonder is reeds als brede school met kinderdagopvang actief en zal in de toekomst worden uitgebreid, gebaseerd op de prognosecijfers van de nieuwe wijk Bornsche Maten.

Verschillende varianten zijn mogelijk. Het project: De Veste is volop in bespreking. Aan de gemeenteraad wordt separaat voorstellen gedaan.

3. Het 3e instroompunt in het streefbeeld:

De Stroom Esch.

De scholen de Hooiberg, Iem'schelf en Regenboog. Deze cluster bestaat uit twee schoolgebouwen. De gedachten voor de toekomst gaan uit naar het realiseren van één instroompunt in de wijk, gebaseerd op de brede school gedachte, waarbij in de toekomst een keuze kan worden gemaakt voor uitbreiding van het schoolgebouw de Hooiberg of het schoolgebouw Iem'schelf/Regenboog als instroompunt. In het streefbeeld wordt voorgesteld de basisschool de Esch te verplaatsen naar de onderwijshuisvesting in de Stroom Esch.

4. Het 4e instroompunt in het streefbeeld:

Het Letterveld/ Flora

De Floraschool als instroompunt. De basisschool de Zonnebloem kan fysiek worden samengevoegd met de Flora (één gebouw). De kinderdagopvang in de Wingerdschool kan worden samengevoegd in het gebouw van de Floraschool.

5. Het 5e instroompunt in het streefbeeld:

De Reuverkamp/ Jan Ligthart

De Jan Ligthartschool als instroompunt. De basisschool de Oldhof en KDV (het Ridderspoortje) kan fysiek worden samengevoegd met de Jan Ligthartschool (ook één gebouw).

Draagvlak

Wij zijn in april 2011 gestart met het voeren van gesprekken met de vertegenwoordigers van de schoolbesturen in Borne. Het streefbeeld is in een overleg op 30 november en 12 december met de vertegenwoordigers van de schoolbesturen besproken.

G E M E E N T E B O R N E

De schoolbesturen kunnen zich vinden in het voorgestelde streefmodel, maar plaatsen enkele kanttekening.

1. Het plan is ambitieus. In hoeverre is het plan financieel en qua tijdsplanning werkelijk haalbaar?
2. Het realiseren van onderwijshuisvesting in de Bornsche Maten (de Veste) is bepalend voor de prioritering van dit streefbeeld.

Middelen

Deze notitie heeft op dit moment geen financiële consequenties. In de notitie hebben wij een voorzichtige doorkijk gegeven met betrekking tot de component "Financiële consequenties".

Financiële zaken zijn pas aan de orde als concrete voorstellen worden gedaan m.b.t. het realiseren van de voorgestelde instroompunten en zullen op de gebruikelijke wijze binnen de kaders van de Planning en Control cyclus via de kaderbegroting aan u worden voorgesteld. In dat kader verwijzen wij ook naar uw besluit om de Reserve Onderwijshuisvesting op te heffen en de restantmiddelen over te hevelen naar de Reserve Beleidsontwikkeling.

Overwegingen

Dit streefbeeld heeft consequenties i.v.m. de sluiting en herbesteding van schoolgebouwen. Een goede communicatie met de schoolbesturen, scholen en ouders is essentieel. Voor de goede orde wordt hierbij opgemerkt dat de eerste besprekingen rond het realiseren van toekomstige instroompunten en de schoolgebouwen die hierbij betrokken zijn, op z'n vroegst zullen starten in het jaar 2017. De schoolbesturen kunnen in verband met de communicatie met ouders, ouderraden en andere groeperingen hier ruimschoots van tevoren rekening houden.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven uitgewerkt.

Voorstel

1. Het streefbeeld in de notitie: "Streefbeeld onderwijshuisvesting basisscholen 2011-2025", vast te stellen als leidraad c.q. uitgangspunt in de besluitvorming m.b.t. de onderwijshuisvesting basisscholen in Borne, te beginnen met de realisatie van de basisschool voorzieningen in de Bornsche Maten.
2. Gezien de toekomstige ontwikkelingen op allerlei gebied, die invloed kunnen hebben op dit streefbeeld, lijkt het noodzakelijk dit streefbeeld elke twee jaar te herzien.

Borne, 24-01-2012

Burgemeester en wethouders van Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J.H.R. Baveld mr. drs. R.G. Welten